

Høringsvar fra ”Aksjon mot fødekaos”

Først må vi få gratulere med en grundig og overbevisende utredning! Vi synes dere har fått med svært mange bra momenter, dere dokumenterer behovet for en TIS godt og er overbevisende i argumentasjonen om hvorfor og hvordan en slik tjeneste vil være nyttig. Vi takker for muligheten til å kommentere utredningen.

Følgende er våre kommentarer:

Andre relevante høringsinstanser

Dersom det lar seg gjøre ut fra høringsfristen 10. oktober synes vi det er viktig at også Ammehjelpen får uttale seg <http://www.ammehjelpen.no/> . Det er sannsynlig at de per i dag mottar telefoner med spørsmål ang mors kosthold m.m under amming, og det vil være nyttig å høre deres erfaringer/ innspill i den forbindelse. En annen relevant høringsinstans er Flaskeposten.org. <http://www.flaskeposten.org/> .

Informasjon til hvilke grupper?

Vi mener det er avgjørende at tjenesten er tilgjengelig for både allmennhet og helsepersonell. Mulighet for å ta kontakt i forkant av, etter eller under konsultasjon med gravide/småbarnsforeldre vil sikre at fagpersonen kan gi kvalitetssikrede, trygge råd. Som dere påpeker i utredningen er det en tendens til at råd fra helsepersonell kan bli vage, fordi man er usikker på hva som kan hevdes med sikkerhet. Dette gir ulne svar og usikkerhet hos mottaker av informasjonen. Med en sentral ”fasit” som kan konsulteres underveis unngår man dette. Helsepersonell kan innhente trygg og faglig sikret informasjon som i mange tilfeller vil kunne være mer konkret enn det som gis i dag. Det vil være meningsløst å begrense vitenskapsfaglig og kvalitetssikret informasjon til allmenneheten dersom denne informasjonen kan trygge praksis og gi helsepersonell faglig back-up.

I forhold til åpningstid 3-4 timer er dette kanskje et noe begrenset åpningstilbud for allmennheten. Der hvor spørsmål i fht legemiddelbruk m.m. dukker opp utenom ordinær arbeidstid tror vi tendensen vil være at man igjen søker informasjon der man leter i dag; på internett. Vi tror det vil være en fordel om en nettside organiseres slik at man kan innhente kvalitetssikret informasjon også utenom ordinær åpningstid; se kommentarer nedenfor.

Forskning og undervisning

Vi mener det er viktig at et av formålene med et TIS er forskning og opplæring (jfr punkt 4.1.1). Både i form av spesifikk kursing/opplæring og informasjon innen

enkeltproblemstillinger, men også informasjon om, og mulighet til faglig diskusjon i fht ny viten som presenteres. Et slik opplæringstilbud bør organiseres slik at det også kan nå helsepersonell i førstelinjetjenesten, som møter gravide på kontroll gjennom hele svangerskapet.

Nettside og/eller telefontjeneste

Svært mange henter i dag informasjon via internett. Informasjon om sykdom og skade søkes opp via ulike helsesider, forumsider og chat. Råd hentes fra ufaglærte, personer som utgir seg for å være helsepersonell og via helsetjenester på nett. Vi forstår godt at det vil være vanskelig å sikre at man har alle opplysninger ved veiledning via nett (jfr punkt 4.1.5 ii). Vi synes likevel at det bør være mulig å ta kontakt via nett med relevante spørsmål. Spesielt gjelder dette dersom telefonlinjen skal ha en begrenset åpningstid for allmennheten. En mulighet er å gi anledning til å sende inn spørsmål med kontaktinformasjon til bruker. På den måten kan TIS forberede et svar utfra en skriftlig henvendelse (over nett) og ringe opp igjen bruker for å supplere opplysninger og/eller gi sitt tilsvarende. Vi tror det vil være enda lavere terskel for å sende inn en henvendelse, samtidig som man vil kunne fange opp noen av dem som ikke når igjennom i vanlig åpningstid. Et annet moment er at man som fremmedspråklig vil kunne legge inn en melding om ønsket kontakt, hvor TIS får mulighet til å forberede en tilnærming i fht språk og kommunikasjon.

En nettside bør organiseres på en slik måte at det er tydelig at den er en del av TIS. Det bør finnes tilgjengelig informasjon i fht vanlige problemstillinger som allmennheten har tilgang på, i tillegg til egen påloggingsmulighet for helsepersonell. (f.eks gjennom autorisasjonsnr slik Helsebiblioteket har per idag). Der hvor det finnes klare anbefalinger i fht ofte stilte spørsmål vil det sannsynligvis være en fordel om skriftlig materiale er tilgjengelig på flere språk, slik at også fremmedspråklige kan benytte tjenesten.

Kun amming?

Tjenesten får en viktig funksjon i å fremme amming. Den vil kunne trygge foreldre i fht om amming kan fortsettes på tross av medisinsk behandling m.m. Men vi vil gjerne påpeke at også flaskeforeldre vil ha nytte av en slik telefontjeneste. Det er i dag svært vanskelig å få korrekt informasjon om flaskemating fra det offentlige. Der hvor foreldre av ulike årsaker velger/må ty til flaskemating som spedbarnsernæring er det per i dag et stort informasjonsbehov. Kanskje spesielt i forhold til riktig sammensetning av et spedbarnskosthold, og produsentnøytral informasjon om innhold og bestanddeler i morsmelkerstatning (mme) etc. Også her er det nærliggende å tro at vitenskapelig, og faglig begrunnet, kvalitetssikret informasjon finnes, og kan gjøres lettere tilgjengelig. Ikke for å rekruttere flaskebrukere, men for å sikre at også flaskebarn og foreldre nås med produktnøytral og faglig begrunnet informasjon.

Noen problemstillinger vil være unike for de ulike gruppene, andre vil være aktuelle både for ammende, pumpende og mme-foreldre. Her er noen eksempler:

- Er Minifom skadelig?
- Er te mot magevondt skadelig eller bra?
- Hvordan og hvor ofte skal flasker og pumpedeler steriliseres?
- Dannes det raskt bakterier i en flaske med mme slik at melka må tømmes hvis den ikke drikkes umiddelbart?

Hvem er vi som har kommentert utredningen?

«Aksjon mot fødekaos» er en ad-hoc gruppe av småbarnsforeldre som arbeider for bedre svangerskaps- fødsels- og barselomsorg i Norge. Vi startet i februar 2006 som et lokalt opprop mot kaoset på Ullevål, men arbeider nå for å bedre tilbudet i hele landet. På sikt ønsker vi å starte en nasjonal interesseorganisasjon for gravide, ammende og småbarnsforeldre. Mer informasjon om oss og vårt arbeid finnes på <http://www.altern.no/opprop/index.html> .

Vi som har kommentert utredningen er:

Ingeborg Altern Vedal; cand.mag. Førstekonsulent ved Juridisk fakultet, UiO, arbeider bl.a. med formidling av studieinformasjon.

Siv-Lise Bendixen Stærk, fysioterapeut og BA Psykologi. Fysioterapeut ved sengepost og poliklinikk ved Ullevål Universitetssykehus.